

Το ύψος της ταπεινοφροσύνης.

Αββάς Ισαάκ ο Σύρος.

Ταπείνωση.

Αγάπησε τα πενιχρά ενδύματα, για να σβήσεις τους λογισμούς της υψηλοφροσύνης που αναδύονται μέσα σου. Γιατί αυτός που αγαπά την πολυτέλεια και τα λαμπερά ρούχα δεν μπορεί να αποκτήσει ταπεινούς λογισμούς. Διότι η καρδιά μέσα στον άνθρωπο συμμορφώνεται με τα εξωτερικά σχήματα. (93).

Αν κάνεις ένα καλό έργο αρετής και δεν αισθανθείς τη γεύση ότι σε βοηθάει πνευματικά, μη θαυμάσεις. Γιατί, μέχρι να ταπεινωθεί ο άνθρωπος, δεν απολαμβάνει το μισθό της εργασίας του. Η αμοιβή πάλι, δε δίνεται για τον κόπο της εργασίας, αλλά για την ταπείνωση που συνοδεύει την εργασία. Όποιος περιφρονεί την ταπείνωση, χάνει την αμοιβή της εργασίας του. Όποιος προλάβει και πάρει από το Θεό την αμοιβή της ταπεινής του καρδιάς, ή και των ταπεινών του έργων, αυτός είναι ανώτερος από τον εργαζόμενο την απλή αρετή. Την αρετή ακολουθεί η λύπη και ο κόπος, και από τη λύπη

γεννιέται η ταπείνωση, και στον ταπεινό δίνεται η χάρη του Θεού. Λοιπόν, η ανταπόδοση της θείας Χάρης δε δίνεται για την απλή αρετή, ούτε για τον κόπο που τη συνοδεύει, αλλά για την ταπείνωση που γεννιέται απ' αυτά. Και αν λείψει η ταπείνωση, τα πρώτα, δηλαδή τα ενάρετα έργα και ο κόπος τους, γίνονται μάταια. (160).

Όποιος εξευτελίζει τον εμπαθή εαυτό του και τον ταπεινώνει, αυτός θα γίνει σοφός από τον Κύριο. Και όποιος έχει την ιδέα ότι είναι σοφός, αυτός θα χάσει τη σοφία του Θεού. (178).

Η κατάσταση της ταπείνωσης, και χωρίς να συνοδεύεται από έργα αγαθά, όπως στην περίπτωση του αρρώστου, ή του εγκλείστου μοναχού, πολλά αμαρτήματα συγχωρεί· τα έργα όμως, χωρίς την ταπείνωση, όχι μόνο είναι ανωφελή, αλλά και πολλά κακά μας προκαλούν. Λοιπόν, με την ταπείνωση, όπως ανέφερα, να περιμένεις τη συγχώρηση των αμαρτιών σου. Και όπως το αλάτι συντηρεί και νοστιμίζει κάθε τροφή, έτσι είναι και η ταπείνωση για κάθε αρετή, και μπορεί να συντρίψει τη δύναμη πολλών αμαρτημάτων. Γι' αυτή λοιπόν την ταπείνωση είναι ανάγκη να λυπάσαι, αδιαλείπτως, ανάλογα βέβαια με τις δυνάμεις σου, μέχρι να την αποκτήσεις. Χωρίς αυτήν όλα τα έργα μας είναι μάταια, και όλες οι αρετές, και όλες οι εργασίες μας.

Λοιπόν, ο Θεός θέλει την αλλοίωση των λογισμών μας· διότι με τους καλούς λογισμούς προσδεύουμε, και με τους κακούς λογισμούς εξαχρειωνόμαστε. Μόνη η ταπείνωση, χωρίς άλλη βοήθεια, είναι ικανή να παρασταθεί ενώπιον του Θεού και να πρεσβεύσει για μας. (203)

Αυτόν που έφτασε σε πολύ μεγάλη ύψη ταπεινοφροσύνης, δεν τον πιάνει ταραχή όταν τον αδικούν, ούτε θέλει να απολογηθεί για κείνο το πράγμα, για το οποίο αδικήθηκε. Δέχεται, λοιπόν, τις συκοφαντίες σαν να είναι αλήθεια, και δε φροντίζει να πείσει τους ανθρώπους ότι τον συκοφάντησαν, αλλά ζητάει να τον συγχωρήσουν.

Μερικοί μάλιστα, με τη θέλησή τους, κατάφεραν να τους ονομάζουν οι άλλοι ακόλαστους, ενώ δεν ήταν· άλλοι πάλι δέχτηκαν με υπομονή να τους ονομάζουν μοιχούς, χωρίς να είναι και, δακρύζοντας, φόρτωναν στον εαυτό τους την πικρή ανταμοιβή μιας αμαρτίας που δε διέπραξαν, και κλαίγοντας ζητούσαν, απ' αυτούς που τους είχαν συκοφαντήσει, συγχώρηση για την αμαρτία που δεν έκαμαν, ενώ ήταν στεφανωμένοι στην ψυχή με το στεφάνι της καθαρότητας και της αγνότητας.

Άλλοι πάλι, για να μη δοξασθούν για την κρυμμένη μέσα τους ενάρετη κατάστασή τους, έκαναν τον παλαβό, ενώ στην πραγματικότητα ήταν σταθερά γαλήνιοι και καρυκευμένοι με το θεϊκό αλάτι, ώστε για την άκρα τελειότητά τους αξιώθηκαν να έχουν τους αγίους Αγγέλους κήρυκες των ανδραγαθημάτων τους.

Συ λοιπόν νομίζεις πως έχεις ταπείνωση· άλλοι όμως κατηγορούσαν τον εαυτό τους, ενώ εσύ δεν μπορείς να υποφέρεις ούτε όταν οι άλλοι σε κατηγορούν. Ωστόσο, σκέφτεσαι ότι είσαι ταπεινόφρων. Εάν πράγματι είσαι ταπεινόφρων, δοκίμασε τον εαυτό σου αν δε σε πιάνει ταραχή όταν σε συκοφαντούν και σε αδικούν. (224).

Από το βιβλίο: Κωνσταντίνου Καρακόλη, Ανθολόγιο από την ασκητική εμπειρία του Αγίου Ισαάκ του Σύρου. Εκδόσεις «Ορθόδοξος Κυψέλη», σελ. 159.

(Οι αριθμοί στο τέλος κάθε λήμματος αντιστοιχούν στις σελίδες του ελληνικού κειμένου: «Του Οσίου Πατρός ημών Ισαάκ, Επισκόπου Νινευϊ, του Σύρου, Τα Ευρεθέντα Ασκητικά», Λειψία 1770, Ανατυπούμενα επιμελεία Ιωακείμ Σπετσιέρη, Ιερομονάχου. Αθήναι.)

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>.